

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

11. Exhortationes, & correptiones languescere, & auferri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

NOTA IX.

Orationes refrigerare, aut extinguere.

Nec minus malum ex parte orationum, quas frequentat Ecclesia, recentiores ex ista prædestinatione, quæ voluntates hominum antegreditur, sequi putant. Illas enim vel frigidas fore, vel extinctum iri, si vera est illa sententia, arbitrantur. Qua de re Valquez in illa citata disputatione octogesima nona in primam partem aduersus electionem illam ante prævisa opera: *Frustra dicentur: Adveniat regnum tuum, si illud consequi aut amittere in nostra positum non est libertate, nec ex nostra oratione nullo modo pendet. Sed umbram suam timet, quasi verò nihil à libertate vel oratione nostra penderet, quod à Deo ut fiat constitutum sit. Eodem quippe modo ratiocinabatur Massilienses, prout ipsemet in eodem loco testis est, hallucinando putans alio se, alio Massilienses collimasse, ac diversam ideo utrorumque esse rationem. Illos tamen huius querelæ in geminandæ auctores & præceptores sibi fuisse adijciendo tellatur: *Sic in ierebant Massilienses, inquit, contra Augustinum, dum de electione ad gratiam esset sermo. Quod quamvis esset verum, nihil futiuitati illius querimonie officeret. Sed quid Faustus puridissimus ille Semi-Pelagianus? Nonne contra totam prædestinationem ad æternam vitam, tanquam immobili decreto & nullius orationis instantiâ violabili firmatam, eandem querelam recentioribus iterum iterumque recoquendo præcinit? Quid orare homini proderit, in una harum duarum conditione omnimodis consuetor? Nam etsi ad quam partem fuerit deputatus ignorat, utramque tamen partem desinat & inmutabilem non ignorat. Et infra: *Aliquantum ergo faciat, aut fructum orationis neget, aut legem statuta perditionis excludat. Et iterum paulo post: Qui unum in origine perditum, alterum in prædestinatione affirmat electum, velle quò improba persuasione declinet. Quid enim aliud dicit, nisi quod adiutorio orationis neuter indigeat? Causam accipio ipsillimam illam Valquez: *Non iam præordinatus ad vitam oratio necessaria non erit, deputatus ad mortem prodesse non poterit. Quod adhuc latius profequitur, & aperto Marte sententiam sancti Augustini de prædestinatione, qua pro ejus beneplacito, alij ex origine damnati ad æternam mortem, alij ad vitam deputantur, eodem illo à Massiliensibus introito telo quatit.****

NOTA X.

Spem impetrandi tolli ex incertitudine divini illius propositi.

ET quia oratio mittitur spe impetrandi, ipsam quoque spem obtinendi dona quibus homines salvi sunt, funditus ex animo tolli recentiores putant; eò quod incertum sit, an & cui Deus illa, præveniendæ voluntates hominum, donare constituerit. Non enim videtur esse sapientiæ, confidere te acceptu-

Arum gratiam, aut auxilium, quod incertum est, utrum alter dare velit. Itaque Lessius: *Quomodo omnes possunt & debent firmam spem in Dei auxilio reponere, cum omnino sint incerti, an Deus illi illud auxilium præordinaverit? Non enim possum firmam spem ponere in eo auxilio, quod mihi præparatum sit, ignovo. Fatuus esset dux militaria, qui firmam spem poneret in auxilio & suppetis incertis.*

Ipsissimo isto scrupulo de incertitudine voluntatis Dei laborarunt Massilienses, eoque pressi prædestinationem Augustini repulerunt: *Nec ad incertum voluntatis Dei deduci se volunt, inquit Hilarius ad Augustinum. Et Augustinus ipse cum se mirari dixerit, homines infirmitati suæ se male committere, quam firmam promissionis Dei, Massiliensium scrupulum & verba sibi resellenda proponens: *Sed incerta est mihi, inquit, de me- ipso voluntas Dei: quibus continuo reponit: *Quid ergo? Tuane tibi voluntas de re ipso certa est, nec times? Qui stat, videat ne cadat. Cum igitur utraq; incerta sit, cur non homo firmiori quam infirmiori fidem suam, spem, charitatemque committat? Et in libro de dono perseverantiæ Massiliensium timorem simillimum illi, quem paulò ante expressit Lessius, à prædestinatione ibi hõruiße testatur, eo quod verebentur, ne plus desperatio, quam exhortatio videretur asserri, dum cogitant qui audiunt, INCERTVM ESSE HVMANÆ IGORANTIA, cui largiatur Deus, cui non largiatur hæc dona.***

NOTA XI.

Exhortationes, & correptiones languescere, & auferri.

Nec orationes tantum nostras pro nobis ipsi manes effici, sed etiam exhortationes & correptiones, quibus alios ad bonum incitamus, aut revocamus à malo, profusus languidas fieri, & extinguere commendantur. Hinc Lessius aduersus illa decreta Dei, quibus absolutè ante prævisionem operum aliquis beandus constituitur, concludit neminem verbis Apostolicis ad patientiam excitandum multum excitandum esse, si de absolute electis intelligantur: *Diceret enim, inquit, quisque fidelium: *Ego sum iam vocatus, & suscipiatur, absolutè mihi decreta est gloria; quid opus, ut nullum patiar in posterum? Non enim possum suscipiari eo, quod mihi absolute ante omnem operum prævisionem est præparatum. Et simili sensu tradit cavitis interpositus, electos solos insulse Apostolicæ exhortatione compellari: *Quia non saluti frigidus, sed etiam insulsa esset talis exhortatio: *Notè patientes in persecutionibus, quia ille omnes cedent ubi in gloriam, si estis ex illis absolute electis ante operum prævisionem. Sed insidiosus medicus est, etiam bonum medicamentum præpotere applicare, si ut hic auctor facit. Nam quo pacto huiusmodi exhortationes ad omnes fideles tanquam electos non insulse, sed aptissime dirigantur, ac dirigende sint, Augustinus præclare tradit: *pro ut nos etiam in libro decimo de Gratia Christi Salvatoris diximus.*****

Valquez, disp. 82. in 1. p. cap. 10.

Idid.

Faust. lib. 1. de lib. arbit. cap. 4.

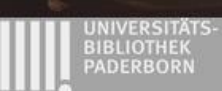
Less. lib. de grat. et sic. cap. 7. n. 2.

August. lib. de pecc. 55. cap. 11.

Lib. de dono. pers. c. 17.

Less. de præd. sect. 3. n. 33.

Aug. lib. de dono. lib. 1. c. 15. videlicet. in. cap. 3.

Sed iam advertat lector quam accurate ^A questus illos de exhortatione per prædeterminationem refrigerata recentioribus Massilienses præformaverint: Nam si sic prædestinati sunt, inquit Massilienses apud Hilarium querelas eorum exponentem Augustino, ad utramque partem, ut de alijs ad alios nullus possit accedere, quo pertinet tanta extrinsecus correptionis instantia? Et Prosper ad Augustinum scribens: Nec acquiescunt prædestinatum electorum numerum nec augeri posse nec minui, ne locum apud infideles ac negligentes cohortantium incitamenta non habeant. Et apud Augustinum eorum verba sibi refutanda proponentem, Neminem, inquit, posse correptionis stimulis excitari, si dicatur in conventu Ecclesie audientibus multis: Ita se habet de prædeterminatione definita sententia voluntatis Dei, ut alij &c. Itaque Prosper sciens esse imperitorum hominum inanes voces, & levi statu Augustini dispiciendas, movet ei questionem: Quomodo per hanc prædicationem propositi Dei, quo fideles sunt, qui præordinati sunt ad vitam æternam, nec eorum, qui cohortandi sunt, impediatur, nec occasionem negligentia habeas, si se prædestinatos esse desperent.

Hil. epist. ad Aug.
Prosper. Epist. ad Aug.
Aug. lib. de dono persever. c. 17.
Prosper. ibid.

NOTA XII.

Sollicitudinem ac zelum animarum exelli.

Eiusdem farinae est & alia querimonia recentiorum, quod per istam sententiam non solum vigor exhortationibus & correptionibus, sed etiam sollicitudo & zelus lucranda animabus impendendus ex hominum pedibus tolleretur. Videtur, inquit Lessius, tollere zelum animarum. Si enim omnes salvandi ante omnem provisionem, sunt iam absolute electi & præfinitur de illorum salute sum sollicitus? Nam etiamsi ego quiescam, neque bene omnes illi & soli salvabuntur &c. Et similia plura in hanc sententiam contextit.

Less. de pred. sect. 2. m. 13.

Sed audi similes apud Augustinum querimoniae: Non argumentemur contra ista præcepta, querendi salutem proximorum per correptiones, hortationes, excommunicationes, &c. salubramque terrorem dicentes: Et corrumpant bonos mores colloquia mala; & pereat infirmus, quid ad nos? Firmum fundamentum Dei stat: & nemo perit, nisi solum perditionis: hoc est, prædestinatio electorum firma & immutabilis est; & qui perierit, iam olim perditioni prædestinatus est. Audi jam Lessi & quisquis huiusmodi argutias refrigerando zelo alienæ salutis tibi prætexis: Absit ut ista garrientes securos nos in hac negligentia esse debere credamus. Quod pluribus ibidem agit. Et ista quidem obiectio non in illo libro eundem à Massiliensibus Augustino preposita fuit, sed Prosper testis est, Augustino loquens: Quicquid in libro hoc (de correptione & gratia) ex contradicentium sensu sanctitas tua sibi opposuit, hoc totum ab istis sanctis (Massiliensibus presbyteris) intensiosissime, fortè, contentiosissime, convitaturum fuisse.

Prosper. Epist. ad Aug.

NOTA XIII.

Deum non velle omnes homines salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire.

Sed adhuc contextunt graviora, non modo adversus homines, sed etiam adversus ipsum Deum, quem multis quoque modis, quemadmodum & Massilienses reprehendi posse iurant. Et primo quidem apertissime arbitrantur sequi, quod Deus non velle omnes homines salvos fieri, sicut Apostolus docet. Hic modus, inquit Lessius, electorum non videtur satis considerari, cum sincera voluntate salvandi omnes homines, maxime fideles; neque cum illo amore, & illa cura, quæ omnes ad salutem excitat, & que Scriptura tantopere commendat. Quod fusc tractat & exaggerat. Nec signius Molina hoc ipsum agit: Certe si is fuit modus prædeterminationis quodam adultos, non item alios, qui ex horum auctororum sententia iuxta suas præsumptiones relatus est, non video quâ ratione verum sit, Deum velle omnes homines salvos fieri, si per ipsos non fuerit.

Lib. de præd. sect. 2. rat. 3.
Mol. q. 16. m. 2. 2.
Mol. q. 16. m. 2. 2.

Eadem ista decantatissima Massiliensium & Pelagij & omnium Pelagizantium cantilena adversus eandem absolutam prædeterminationem fuit. Nam in objectione Clavæ, quam isti Galli Prospero & Augustino inieperunt, clamitant, quod in Augustini sententia, non omnes homines Deus velit salvos fieri, sed certam numerum prædestinatorum. Et in Epistolis ad Augustinum scriptis eadem tacite refutatur. Unde sanctus Prosper Massiliensium & simul recentiorum objectionem propter falsitatis & absurditatis evidentiam quasi irridens: Et tibi est illud, quod nobis quasi contrarium à non intelligentibus semper opponitur, quod Deus omnes homines velit salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire & Probat itaque duobus illud capitibus præberelatus, & ex parte auctororum, qui à præteritis generationibus usque in hoc tempus, sine Dei cognitione perierunt; & ex parte pauculorum quorum plurimi sine baptismo pereunt: Numquid, inquit, non sunt de omnibus hominibus &c.

Obiect. 3. Gal. 2. 2. Prosper.

Prosper. Epist. ad Aug.

NOTA XIV.

Christum non pro omnibus esse mortuum, nec omnium redemptorem esse.

Addunt aliud sequi non minus impium, quam præcedens, Christum non pro omnibus esse mortuum, nec omnium hominum fore redemptorem. Unde Molina probat, Deum omnes omnino homines velle salvos fieri, quia Christus omnibus in redemptorem datus est: hoc ipso indicans, non fore datum in redemptorem omnibus, si Deus nollet omnes omnino salvos fieri, sed eos dumtaxat, quos pro suo beneplacito absque operum respectu ad vitam delegisset. Et Gregorius de Valentia inter cetera absurda ex ista sententia consequentia reponit ut Christus non pro salute omnium omnino hominum mortuus sit, vel certe Christus inustus sit.

Mol. q. 23. a. 4. c. 1. disp. 1. membr. 8.

Disp. 1. q. 22. punct. 4. prob. 6.

Expressa